

Anotace k tématům programu tiskové konference, pořádané společností Operátor trhu s elektřinou, a.s.

Zapojení národního rejstříku obchodování s povolenkami a jednotkami na emise skleníkových plynů do Kyotského schématu

Národní rejstřík obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, spravovaný společností Operátor trhu s elektřinou, a.s. (OTE), je od 16.10. 2008 propojen do Kyotského schématu, jehož Mezinárodní evidenci transakcí (ITL) provozuje sekretariát Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu. Českým společenstvem tak propojení umožňuje získat na své účty v rejstříku jednotky CER a ERU z projektových mechanismů podle Kyotského protokolu. První CER kredity se na účtech v českém rejstříku objevily již 20. října 2008, což bylo hned druhý pracovní den po propojení.

V letech 2005 až 2007 byla Česká republika zapojena pouze do Evropského schématu obchodování s emisemi skleníkových plynů (European Union Emission Trading Scheme – EU ETS), v jehož rámci přidělují vlády členských zemí jednotlivým provozovatelům (znečišťovatelům) a jejich zařízením evropské povolenky (EUA) podle Národních alokačních plánů (NAP). Příděl povolenek podle NAP by měl pokrýt emise CO₂ daného zařízení. Pokud ne, musí si provozovatel „chybějící“ povolenky na trhu dokoupit a pokud naopak příděl povolenek převyšuje vypuštěné emise na zařízení, může je provozovatel na trhu prodat. Takto legislativa EU ekonomicky stimuluje provozovatele zařízení k úsporám emisí CO₂.

Integrace spotových trhů s elektřinou v ČR a zavedení euro pro vypořádání spotového denního trhu Operátora trhu s elektřinou

Operátor trhu s elektřinou (OTE) jako tradiční organizátor spotového denního trhu v ČR chystá ve spolupráci s dalšími institucemi pro příští rok několik změn v oblasti krátkodobých trhů, zejména pak ve spotovém denním trhu, který je již od svého vzniku v roce 2002 koncipován jako aukce elektřiny na 24 obchodních hodin následujícího dne.

V roce 2008 spustila Energetická burza Praha (PXE), jejíž doménou je obchodování s futures kontrakty elektřiny s fyzickým dodáním, druhý spotový trh na území ČR. V návaznosti na požadavky trhu a neustálý rozvoj v oblasti obchodování se OTE a PXE dohodly na tom, že v průběhu ledna 2009 dojde k integraci těchto dvou trhů a nově bude organizován pouze denní trh OTE, kdy pro členy PXE bude zajištěn přístup na tento trh prostřednictvím terminálu PXE. Výsledkem bude jediné tržní místo pro ČR s nepřetržitým provozem a sesouhlasením a vypořádáním v euro.

Právě posledně jmenovaná skutečnost, tj. zavedení obchodování v euro místo korun, umožní reagovat na požadavky trhu a současně umožní a podpoří integraci tržišť OTE a PXE. Pro účastníky trhu s eurovými účty u banky operátora trhu proběhne i vypořádání v této měně, pro ostatní účastníky trhu chce OTE zachovat možnost vypořádání také v Kč. Obchodování v této podobě bude spuštěno v průběhu ledna 2009.

Propojení krátkodobých trhů s elektřinou mezi ČR a SR

Projekt Propojení denních trhů s elektřinou v ČR a SR formou implicitní alokace kapacit na vzájemném přeshraničním profilu byl zahájen podpisem protokolu z jednání ministrů ČR a SR u příležitosti 2. Evropského jaderného fóra v květnu 2008. Tento projekt, odbornou terminologií nazývaný „Market Coupling“, znamená, že dříve dva separátní úkony, nezbytné pro přeshraniční obchodování, tj. koupě elektrické energie a koupě potřebného přeshraničního profilu, budou prováděny v rámci jedné činnosti a na jednom tržním místě bude tedy, zjednodušeně řečeno, umožněn prodej/nákup elektrické energie s přidělením dostupné přenosové kapacity přeshraničních vedení.

Cílem projektu je dosáhnout propojení dvou suverénních národních trhů s elektřinou při zachování jejich nezávislosti, kdy důsledkem je zejména zlepšení energetické bilance obou zemí, konvergence cen na krátkodobých trzích s elektřinou a snížení jejich volatility, efektivnější využití existujících přeshraničních vedení a zlepšení konkurenční situace na obou trzích. Současně se jedná o krok k vytvoření jednotného celoevropského trhu s elektřinou. OTE využije pro úspěšnou implementaci projektu své dlouholeté zkušenosti a v co největší míře hodlá zachovat principy obchodování na denním trhu v ČR, tak jak je znají účastníci trhu z obou zemí.

Projekt je řízen ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a ministerstvem hospodářství SR je konzultován s regulačními úřady obou zemí. Byl také oznámen a kladně přivítán i ostatními regulátory středoevropského regionu na setkání zástupců provozovatelů přenosových soustav a regulačních úřadů ve Vídni dne 16. září 2008. Zahájení obchodování na tomto propojeném trhu je na základě posledních dohod očekáváno v druhém čtvrtletí roku 2009.

Novela energetického zákona a činnosti Operátora trhu v sektoru plynárenství

Vláda ČR schválila v červenci novelu energetického zákona, jejímž předkladatelem je ministerstvo průmyslu a obchodu a Energetický regulační úřad. Významnou změnu v tomto zákoně představuje také sloučení činností Operátora trhu s elektřinou s činnostmi na trhu s plynem do jedné instituce – Operátora trhu.

Ve vztahu ke stávajícím činnostem společnosti Operátor trhu s elektřinou má schválená novela energetického zákona velký význam, protože výrazně rozšiřuje oblast působnosti společnosti do sektoru plynárenství. Energetické trhy se v celé Evropě prudce vyvíjí, roste počet účastníků obchodování, stále více obchodují s energií také finanční instituce a obchod s energetickými komoditami - elektřinou, plynem, ropou a povolenkami na emise skleníkových plynů, se propojuje. Společné obchodování s elektřinou a plynem je v současnosti realitou a takovéto propojení není v Evropě ničím neobvyklým. Jedná se tedy o logický krok v zemi, která má zřízenou instituci Operátora trhu jako neutrální tržní místo, zodpovědné za infrastrukturu podporující zvolený model obchodování s elektřinou.

První čtení vládního návrhu novely zákona proběhlo na 38. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu 23. září 2008 a byla postoupena do druhého čtení a přikázána k projednání hospodářskému výboru.